

Građevinski fakultet Rijeka Ured za karijere

Voditelj ureda: doc. dr. sc. Elvis Žic, Prodekan za poslovne odnose,
Prof. dr. sc. Dijana Car Pušić, nastavnica zadužena za stručnu praksu
Vedran Ivanić, dipl. ing. građ., predstavnik poslodavaca (Hrvatske ceste)

U Rijeci, 21. lipnja 2022.

Zaključci i smjernice temeljene na ispitivanju zapošljivosti završenih studenata Sveučilišta u Rijeci za 2019. godinu

(cjelokupni dokument je postavljen na web stranice fakulteta pod [poveznicom](#))

Na temelju ispitivanja zapošljivosti završenih studenata Sveučilišta u Rijeci za 2019. godinu, odnosno za period promatranja od 2005.-2019. godine kojeg je na Rektoratu sveučilišta u Rijeci prezentirala Prof. dr. sc. Marta Žuvić, prorektorica za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete, a prikupljene podatke proveo Ured za karijere Sveučilišta u Rijeci (Prof. dr. sc. Zoran Sušanji i Nikoleta Zubić) Ured za karijere Građevinskog fakulteta u Rijeci donosi zaključke i smjernice za daljnji rad i aktivnosti po pitanju bolje zapošljivosti njegovih studenata.

Anketno ispitivanje je provedeno anonimno u svrhu istraživanja zaposlenosti završenih studenata svih sastavnica Sveučilišta u Rijeci s ciljem unaprjeđenja sustava visokog obrazovanja i unaprjeđenja povezanosti s tržištem rada, povećanja vidljivosti i boljeg pozicioniranja na svjetskim ljestvicama rangiranja u prostoru visokog obrazovanja. Sveučilište u Rijeci od 2005. godine provodi kontinuirano prikupljanje i analizu zapošljivosti studenata na svim sastavnicama Sveučilišta u Rijeci. Sveučilište u Rijeci obratilo se AZVO-u sa kojim u suradnji prikuplja podatke o završenim studentima, te je AZVO dalo svoju suglasnost i dostavilo bazu osobnih kontakata završenih studenata Sveučilišta u Rijeci. Za pojedine sastavnice Sveučilišta u Rijeci (EFRI, FFRI i PFRI) djelatnice referade samostalno prikupljaju podatke o završenosti njihovih studenata, dok za sve ostale sastavnice podatke prikupljaju djelatnici Centra za osiguravanje i unapređivanje kvalitete (COUK) Sveučilišta u Rijeci.

Za potrebe provođenja ispitivanja oblikovana su dva identična instrumenta istraživanja podržana internetskim sučeljem LimeSurvey kako bi se omogućio pristup upitniku putem poveznice koja je elektroničkom poštom upućena na 4090 adresa diplomanata Ekonomskog, Filozofskog i Pravnog fakulteta, te putem pozivnice koja je sustavno generirana i upućena 2019. godine na 10513 adresa primatelja u kreiranoj bazi podataka za završene studente sa svih ostalih sastavnica Sveučilišta. Nakon mnogobrojnih podsjetnika s molbom za sudjelovanjem u istraživanju sveukupno je prikupljeno 1850 odgovora ispitanika što čini svega odaziv od prosječno 13 %.

Što se tiče Građevinskog fakulteta u Rijeci ukupno je upućeno 1274 poziva, od čega je ispunjeno ukupno 145 prijava ili približno 11 % (na razini Sveučilišta srednja vrijednost odziva je 13%), Tablica 1., Slika 1. Valja napomenuti da je najveći odaziv studenata koji su studije završili 2012. godine nadalje i on čini 98% uzorka, dok je udio studenata koji su završili u prethodnih pet godina, točnije od 2015. do 2019. godine oko 87% uzorka.

Ispitivanje zaposlenosti završenih studenata Sveučilišta u Rijeci provedeno je na temelju nekoliko kriterija: 1. statusu zaposlenosti, 2. vremenu trajanja zaposlenja, 3. korištenju specifičnih znanja i vještina iz područja završnog studija, 4. na temelju prosječne plaće studenata, 5. promjeni zaposlenja u odnosu na prvo radno mjesto i sadašnje radno mjesto, 6. na temelju pokretanja vlastite tvrtke/obrta, 6. nastavku obrazovanja nakon završenog diplomskog ili integriranog studija, te 7. studiju kao pripremi za tržište rada.

Što se tiče statusa zaposlenosti na Sveučilištu u Rijeci u posljednjih pet godina (2015.-2019.) podaci pokazuju izvrsne ukupne pokazatelje zaposlenosti koji su veći od 70% zaposlenosti završenih studenata, te manje od 10% nezaposlenih. Samozapošljavanje završenih studenata je na razini 3%. U pogledu Građevinskog fakulteta u Rijeci, što se tiče završenih studenata njih 89% je zaposleno, trenutno je nezaposleno 4%, dok je povremeno zaposleno 1%. Postotak završenih studenata koji su otvorili vlastite tvrtke/obrte iznosi 4%, što je iznad srednje razine Sveučilišta u Rijeci (3%).

Ukoliko se sagleda vrijeme aktivnog traženja prvog zaposlenja kroz udio završenih studenata na Građevinskom fakultetu koji se zaposle u periodu od 1-3 mjeseca nakon završetka studija iznosi 77%, u periodu od 3-6 mjeseci 5%, u periodu od 6-12 mjeseci 15%, dok je svega 1% studenata koji se zaposle tek nakon godinu dana. Na razini Sveučilišta u Rijeci Građevinski fakultet je gotovo u svim indikatorima u povoljnijem položaju (Tablica 3., Slika 6.).

Što se tiče ocjene razine korištenja znanja i vještine iz područja završenog studija, od 130 ispitanih studenata na GFRI u pogledu prvog radnog mjesta, srednja vrijednost ocjene iznosi 3,5 uz standardnu devijaciju od 1,1. U pogledu trenutnog (sadašnjeg) radnog mjesta od ispitanih 126 studenata srednja vrijednost ocjene iznosi 3,7 uz standardnu devijaciju od 1,1. Ocjene ispitanika u pogledu sadašnjeg radnog mjesta su statistički više u odnosu na ocjenu vezanu za prvo radno mjesto koja je dobivena na temelju Wilcoxonovog testa parova, uz vjerojatnost $p < 0,001$. Po oba kriterija Građevinski fakultet je iznad prosjeka vrijednosti Sveučilišta u Rijeci (Tablica 8., Slika 4.).

Prosječna plaća na razini Sveučilišta kod prvog radnog mjesta iznosi 4.800 kn što je ispod prosjeka plaća u Republici Hrvatskoj za 2019. godinu. Plaću iznad 6.400 kn na prvom radnom mjestu imalo je oko 17% ispitanika. Prosječna plaća kod sadašnjeg trenutnog radnog mjesta iznosi značajno više u odnosu na prvo radno mjesto i iznosi 6.400 kn, a imalo ju je oko 44% ispitanika. Što se tiče Građevinskog fakulteta u Rijeci od 122 ispitanika u pogledu prvog radnog mjesta, srednja vrijednost plaće iznosila je 4.902 kn uz standardnu devijaciju od 2.061 kn. Ukoliko se sagleda sadašnje trenutno radno mjesto, od 112 ispitanika srednja vrijednost plaća iznosila je 7.068 kn uz standardnu devijaciju od 2.585 kn. Na razini Sveučilišta u Rijeci Građevinski fakultet u pogledu sadašnjih radnih mjesta ima bolju srednju vrijednost plaća, dok je u pogledu prvog radnog mjesta završenih studenata srednja vrijednost plaće nešto niža (Tablica 10., Slika 5.).

U vezi promjene posla u periodu od 2015.-2019. godine od 609 ispitanika na razini Sveučilišta izjasnilo se njih gotovo 50% koji su promijenili prvobitni posao, dok je na uzorku od 758 ispitanika 53% izjavilo da je promijenilo prvobitni posao. Što se tiče promjena radnog mjesta na Građevinskom fakultetu od 62 ispitanika 49% njih se izjasnilo za ostanak na prvom poslu, dok je od 64 ispitanika 51% promijenilo posao. Na razini Sveučilišta Građevinski fakultet je nešto ispod prosjeka (Tablica 12., Slika 6.).

Što se tiče pokretanja vlastite tvrtke/obrta od ukupno 1122 ispitanika u periodu od 2015.-2019. godine njih 7% se izjasnilo da želi otvoriti vlastiti obrt. Na pitanje bavi li se tvrtka/obrt poslovima vezanim u specifična znanja i vještine iz područja završenog studija, ispitanici su dali srednju ocjenu od 3,5 uz standardnu devijaciju od 1,5. Ocjene su značajno više u odnosu na ocjene korištenja specifičnih znanja i vještina iz područja završenog studija na radnom

mjestu kod drugih poslodavaca. Što se tiče Građevinskog fakulteta u Rijeci od 116 ispitanika za isti period od 2015.-2019. godine 92% ispitanika se izjasnio da ne bi otvorilo svoj vlastiti obrt/tvrtku, odnosno svega 8% njih želi u budućnosti otvoriti svoj vlastiti obrt/tvrtku. U pogledu Sveučilišta u Rijeci, naš fakultet je po tom pitanju u rangu sa srednjom vrijednosti Sveučilišta (Tablica 14., Slika 7.).

U vidu nastavka obrazovanja nakon završenog diplomskog ili integriranog studija za period od 2015. do 2019. godine izvršeno je ispitivanje na uzorku od 1584 ispitanika. Za nastavak poslijediplomskog specijalističkog studija izjasnilo se svega 2% studenata, za poslijediplomski sveučilišni doktorski studij njih 3%, za program cjeloživotnog obrazovanja kroz vlastiti odabir njih 2%, te za program cjeloživotnog obrazovanja na zahtjev poslodavca svega 1%. U skupini studenata koji su završili studij u petogodišnjem razdoblju od 2015.-2019. godine na nastavak obrazovanja izjasnilo se 15%. Što se tiče Građevinskog fakulteta u Rijeci od ukupno 123 ispitanika njih 85% se izjasnio da ne želi nastavak obrazovanja nakon diplomskog studija, odnosno njih 15% želi nastaviti dalje doktorski studij. Na razini Sveučilišta Građevinski fakultet ima manju srednju vrijednost postotka nastavka školovanja (Tablica 16., Slika 8.).

Na temelju uzorka od 1159 ispitanika za period od 2015.-2019. godine njih 25% se izjasnilo za ocjenu 1-2 u pogledu pitanja „U kojoj je mjeri studij bio dobra priprema za tržište rada?“. Za ocjenu 4 ili 5 izjasnilo se njih 32%. Studij kao pripremu za tržište rada ispitanici su ocjenili srednjom ocjenom 3,1 koja je neznajčajno veća u odnosu na ocjenu 3,0 za cijelokupni period promatranja (od 2005.-2019. godine). Od ukupnog broja ispitanika na Građevinskom fakultetu u Rijeci (njih 121) srednja vrijednost ocjene iznosi 3,0 sa standardnom devijacijom od 0,9. U pogledu srednje vrijednosti na razini Sveučilišta (3,1) Građevinski fakultet ima nešto nižu vrijednost (Tablica 18., Slika 9.).

Kroz samu anketu sprovedeno je ispitivanje ocjena značaja specifičnih i generičkih kompetencija potrebnih za uspješno obavljanje poslova na radnom mjestu. U tom pogledu ispitanici su ocjenjivali nekoliko vrsta kompetencija na razini Sveučilišta u periodu od 2015.-2019. godine. Razinu stručnih znanja stečenih kroz studij ispitanici su ocjenili ocjenom 3,4, tehničke vještine kroz laboratorijski rad i rad na računalu ocjenom 3,3, analitičke veštine (u pogledu kritičnog razmišljanja, sposobnosti prikupljanja i obrade informacija) sa 3,8, dok su sposobnosti organiziranja, planiranja i odabira prioriteta kroz fakultet ocjenili sa 3,8. Komunikacijske vještine u govoru i pismu ocjenjuju sa 3,8, interpersonalne vještine koje razmatraju sposobnost ostvarivanja suradnje sa 3,6, dok timskom radu daju najvišu ocjenu 3,8. Ispitanici najveći značaj davaju kompetencijama rada u timu i komunikacijskim vještinama kao i analitičkim vještinama. Manje značajnim smatraju razinu stručnih znanja stečenim tehničkim vještinama. Što se tiče Građevinskog fakulteta u Rijeci od ukupno 121 ispitanika ocjena za stručno znanje iznosi 3,5, za tehničke vještine 3,6, za analitičke vještine 3,8, za organiziranje planiranje i odabir prioriteta 3,8, komunikacijske vještine 3,7, dok za interpersonalne vještine ispitanici daju ocjenu 3,5. Timski rad je najbolje ocjenjen na Građevinskom fakultetu sa ocjenom 4,0 uz standardnu devijaciju 0,9. Globalno, na razini svih sastavnica Sveučilišta u Rijeci Građevinski fakultet je gotovo po svim indikatorima iznad srednje vrijednosti.

Na temelju provedenog ispitivanja prikupljeno je mnoštvo komentara za pojedinu sastavnicu, a u nastavku su izdvojene samo one koje su vezane za Građevinski fakultet Rijeka:

- *Vezano za studij građevinarstva mišljenja sam da je potrebno puno više prakse, obilaska gradilišta. Jako je teško snaći se na novom poslu, pogotovo gradilištu bez prijašnjeg iskustva.*
- *Tko želi može stvarno dovoljno naučiti, problem je samo što prolazi previše njih što ne žele ili se i time degradiraju sliku Sveučilišta i kvalitete obrazovanja općenito.*

Vrednovanje stručnih predmeta bi trebalo biti na razini vrednovanja npr. Matematike. Premalo se koriste kompjuteri, premalo vremena za pokazivanje programa što danas poslodavci jako puno traže (kao što je npr. Autocad, Excel, engleski jezik definitivno pre, pre slab, terenski rad. Pokazati kako se vodi jedno gradilište itd.

- *Smatram da je program rada na Građevinskom fakultetu u Rijeci potpuno neprilagođen pripremi inženjera za rad u struci. U mom školovanju arhitektonski smo projekt imali u ruci samo na izbornom predmetu Građevinske konstrukcije na drugoj godini preddiplomskog studija.*
- *U svakom slučaju se za vrijeme studija, barem u moje vrijeme, mala važnost davala osposobljavanju studenata u vještinama upravljanja projekta, izradi kalkulacija, prognoziranje i općenito ekonomska grana građevinske struke. Smatram da bi toga trebalo biti više.*
- *Izuzetno zastarjela metoda učenja i istraživačkog rada. Studenti su jako malo REALNO izloženi struci. Kroz stručnu praksu nije realno moguće naučiti nešto. Previše se teži teoretskom znanju umjesto da se cilja praktično znanje.*
- *U program studija bilo bi poželjno uvesti rad u Autocadu. Unaprijediti program kolegija Građevinski materijali.*
- *Apsolutno je potrebna veća edukacija studenata u software-ima koji su neophodni za bilo kakvo ozbiljnije konkuriranje boljem radnom mjestu (ne državnoj službi), kao i bilo kakva stručna praksa. Potrebno je uvesti praksu na fakultete kako bi studenti, prilikom završetka studija, imali bolju percepciju poslovanja, te kako bi naučili primijeniti određene stvari na poslu.*
- *Smatram kako bi se fakultetski program trebao prilagoditi praktičnom radu. Smanjiti obujam predavanja koji se baziraju na teoriji iz knjige, te primijeniti znanje iz poslovnog svijeta. Organizirati rad studenata u poduzećima koja odgovaraju njihovoj struci.*
- *Smanjite kvote, unaprijedite postojeće kolegije sa barem relativno suvremenim sadržajem, izbacite seminarsku nastavu koja je potpuno beskorisna, te ju zamijenite sa praktičnom nastavom.*
- *Reformirajte potpuno centar za karijere sa ljudima koji imaju iskustva*
- *Više gostovanja, kako drugih profesora tako poznatih osoba sa svojim uspješnim pričama. Općenito više praktičnih sati rada/volotiranja u nekim firmama i sl.*
- *Potrebno je poraditi na praksi tijekom studija. Trenutna praksa se svodi na nošenje kava i ništa konkretno se ne radi. Također, uvesti engleski jezik na svih 5 godina pod obvezni kolegiji, jer nakon 5 godina nekorištenja jezika jednostavno razina znanja je nedovoljna.*
- *Neophodno mijenjati sustav obrazovanja. Više prakse, poticanja kritičkog razmišljanja, stranih jezika, korištenja suvremenih tehnologija. Pratiti svjetske trendove u obrazovanju, pripremati mlade za tržište rada.*
- *Grupni rad, praksa, suradnja sa poslodavcima i praćenje trendova na tržištu rada su najbitniji faktori u pripremi studenata za ono što slijedi nakon njega.*
- *Definitivno potrebna praksa. Previše teoretski stvari se učilo, koje nikad nikome nisu i neće trebati.*
- *Visoko obrazovanje zahtjeva sustavne promjene od temelja što u bližoj, a možda i daljoj budućnosti neće biti moguće napraviti u RH. Samo se "printaju" diplome radi Bologne koja zagovara taj pristup i dovodi se tržište do zasićenja diplomama bez stečenih kompetencija.*

- *više terenskog rada i posjeta ključnim kompanijama u struci, suradnju sa poslodavcima u vidu slanja studenata na stručnu praksu ili poticanje na volonterski rad.*
- *smatram da bi kvaliteti visokog obrazovanja doprinijelo veće korištenje i razvoj tehničkih vještina, te također učenje na temelju primjera iz prakse lokalnih/globalnih poduzeća.*
- *Više stručne prakse kroz studij, te implementiranje aktualnih zadataka i problema u predavanja s kojima bi se sadašnji studenti mogli susresti na budućim radnim mjestima.*
- *Trebali biste umjesto teorijskih seminara uvesti praktične projekte, surađivati s firmama na projektima, naučiti studente da kritički razmišljaju, da riješavaju probleme, a ne da štrebaju definicije.*
- *Predlažem da se studentima već na 1. ili 2. godini preddiplomskog studija dodijeli poduzeće u kojem će do završetka studija odrađivati praksu.*

Na temelju gore danih komentara nužno je što prije razmotriti sljedeće smjernice za poboljšanje zapošljavanja završenih studenata Građevinskog fakulteta u Rijeci:

1. **jačanje kompetencija za upravljanje karijerom kod studenata i Alumna** (organizirati edukativne i informativne aktivnosti za studente kroz Dane karijera Sveučilišta u Rijeci (UNIRI Career Days), kroz tematike vezane za razvoj vještina upravljanja karijerom i izrade vlastitog karijernog plana, planiranje ciklusa radionica namijenjenih razvoju vještina pismenog i usmenog predstavljanja poslodavcima, organizacija tribina namijenjenih razmjeni informacija o prvim radnim iskustvima Alumna GFRI-a sa sadašnjim studentima (Practice Café), umrežavanje studenata, Alumna i poslodavaca/gr građevinskih tvrtki). Organizirati edukativne radionice za studente u dogovoru sa STEP-RI znanstvenim parkom 3-4 puta godišnje za manje skupine studenata (program osposobljavanja studenata Građevinskog fakulteta u Rijeci u poduzetničkim vještinama na kojima bi studenti bili sposobni formulirati i objasniti odabir poslovne ili poduzetničke ideje, istražiti i razumjeti tržište rada, definirati bitne elemente poslovnog modela, razumjeti i raditi s osnovnim poduzetničkim alatima, predstaviti svoju ideju i razmatrati tuđu, pokazati osnovno razumijevanje procesa pokretanja poslovnog pothvata i temeljnih financijskih dokumenata i sl.).
2. **informiranje studenata i Alumna o potrebama na tržištu rada** (organizacija javnih tribina i okruglih stolova na kojima bi se predstavljale pojedine građevinske tvrtke, pozvati tvrtke iz stručne baze fakulteta da poprate događanja i uključe se u rad istih). Sprovoditi gornje aktivnosti kroz Dane otvorenih vrata GFRI-a, Cafe tribine, okrugle stolove i slično.
3. **povezivanje studenata i Alumna s potencijalnim poslodavcima** (organizacija 1-2 puta godišnje kroz Dane karijera na razini Sveučilišta). Trenutno je u fazi organizacija događaja pod nazivom „UNIRI Career Days“ koji će se ove godine održati od 17. do 20. listopada 2022. godine u organizaciji Alumni mreže UNIRI i Ureda za karijere Sveučilišnog savjetovališnog centra Sveučilišta u Rijeci. Cilj je jačanje kompetencija za upravljanje karijerom kod studenata i Alumna svih sastavnica riječkog Sveučilišta, te informiranja o potrebama na tržištu rada. Jedan od glavnih ciljeva je povezivanje studenata i Alumna s poslodavcima. Pored predavanja i radionica na kojima će zainteresirani studenti i Alumni imati priliku saznati više o upravljanju karijerom, predstavljanju poslodavcima i donošenju karijernih odluka, centralna aktivnost UNIRI Career Daysa bi bio UNIRI Job Fair na kojem će renomirani poslodavci imati priliku

prezentirati svoje tvrtke/institucije, te uspostaviti kontakt s našim studentima i Alumnima.

4. **međusobno umrežavanje studenata i Alumna** (organizacija Dana otvorenih vrata GFRI-a, pozvana predavanja građevinskih tvrtki i njihovo predavljanje, pojačati sudjelovanje pojedinih građevinskih tvrtki kroz nastavu u učionicama i terensku nastavu (obilazak gradilišta, upoznavanje studenata sa projektnom dokumentacijom i nadzornim inženjerstvom, vođenje dnevnika na gradilištu i sl.).

Ovo su samo neke od aktivnosti koje Ured za karijere želi dodatno potaknuti na jačanje suradnje između studenata, Alumna i poslodavaca u svrhu poboljšanja zapošljivosti naših studenata. Cjelokupni dokument je potrebno proslijediti Odboru za osiguravanje i unaprjeđivanje kvalitete na daljnje razmatranje.

Voditelj ureda
doc. dr. sc. Elvis Žic, prodekan za poslovne odnose